

Arbeids- og sosialdepartementet - ASD
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 14/01252-2
Arkivkode: 570
Saksbehandler: Anders Kleppe
Deres referanse: 13/3156
Dato: 26.09.2014

Høring - minstegrense for rett til medlemskap i Statens pensjonskasse, pensjonsordning for sykepleiere og pensjonsordning for apotekvirksomhet

Det vises til høringsbrev datert 09.07.2014.

Minstekravet for medlemskap i de lovbestemte ordningene er 14 timer pr. uke. Minstegrensen tilsvarer 37,33 prosent stilling ved 37,5 timers arbeidsuke.

I KS- området var minstekravet tilsvarende (tariffestet) som i de lovbestemte ordningene fram til juni 2013. I dom 21. juni 2013 kom Arbeidsretten til at tariffavtalen i KS-området var ugyldig for den del som gjelder minstegrensen for rett til medlemskap i kommunal pensjonsordning. Retten mente minstegrensen innebar ulovlig diskriminering av deltidstilsatte etter arbeidsmiljøloven. Som et resultat av dommen innrapporteres alle i KS sitt tariffområde til pensjonsleverandørene fra og med 21. juni 2013, dvs. alle arbeidstakere – uansett stillingsstørrelse – opptjener pensjonsrettigheter. I gjeldende Hovedtariffavtalen (2014 – 2016) er det således ingen minstegrense for medlemskap i pensjonsordningen.

I lys av arbeidsrettsdommen legger Arbeids- og sosialdepartementet til grunn at minstegrensen for medlemskap i de tre aktuelle (lovbestemte) pensjonsordningene, som i hovedsak tilsvarer den tidligere minstegrensen som gjaldt i KS-området, innebærer ulovlig diskriminering av deltidstilsatte. Departementet har vurdert om det fortsatt bør være en minstegrense for rett til medlemskap, men da mindre enn 14 timer pr uke, eller om det ikke bør være noen minstegrense, dvs. alle stillingsforhold uansett størrelse gir rett til medlemskap, slik man nå har lagt seg på i KS-området. Det er argumenter for begge løsninger.

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår i høringsnotatet at minstegrensen for rett til medlemskap reduseres fra 14 timer pr. uke i de lovbestemte pensjonsordningene til 20 prosent av full stilling. Arbeidsforhold under minstegrensen skal gi rett til medlemskap, hvis summen av flere arbeidsforhold tilknyttet pensjonsordningen overstiger minstegrensen.

KS vil bemerke at høringsnotatets forslag om en nedre grense på 20 % ikke fullt ut synes å være vurdert i et diskrimineringsperspektiv. KS er av den oppfatning at en nedre grense på 20 % vil innebære en forskjellsbehandling av deltidsansatte i forhold til heltidsansatte selv om samordningsreglene i mange sammenhenger vil utligne denne forskjellsbehandlingen. Dette gjør seg blant annet gjeldende i forhold til reglene om oppsatte rettigheter og i forhold til uførepensjon. KS er tvilende til at denne forskjellsbehandlingen vil være tillatelig etter arbeidsmiljøloven § 13-3 (2) i forhold til det formål som

ønskes oppnådd med grensen og forholdsmessigheten av grensen. KS mener departementet konkluderer uten tilstrekkelige begrunnelser på dette punkt. Innføres det en minstegrense på 20 prosent i KS-området, ut fra overføringshensyn, må KS forvente å bli stevnet for Arbeidsretten igjen.

En ordning uten minstegrense vil bidra til forenkling. En fordel med å oppheve minstegrensen er at en unngår særskilte regler for sammenslåing av små stillingsforhold som til sammen overstiger minstegrensen. KS/kommunene har erfaring med dette i og med at en bestemmelse om at alle stillinger skal ses under ett ble innført i KS-området i 2013. KS er uenig i departementets syn om at dette er begrenset til et spørsmål om å finne en praktisk håndterbar løsning. Det vil være svært krevende å etablere systemer og rutiner som fanger opp og samkjører pensjonsopptjeningen i flere stillinger hos ulike arbeidsgivere. En slik regel vil påføre arbeidsgiverne et betydelig merarbeid og en så detaljert oppfølging at det medfører en stor feilrisiko, feil som i så fall i må rettes opp i ettertid. KS har tidligere drøftet disse utfordringene med pensjonsleverandørene i KS-tariffområde. Pensjonsleverandørene har i fellesskap meddelt at en slik regel ikke er praktisk gjennomførbar ut fra dagens tekniske løsninger og infrastruktur hos de ulike pensjonsleverandørene. Leverandørene har videre opplyst at det vil være svært krevende og vil medføre store kostnader å etablere rutiner for å se flere stillinger i sammenheng på tvers av arbeidsgivere. KS vil vise til høringssvaret fra KLP hvor forannevnte utfordringer og problemer beskrives detaljert.

Derimot vil et system uten minstegrense ikke stille nye krav til krav til arbeidsgivere, ansatte og pensjonsleverandører. Når pensjonsalder nås vil stillinger hos flere arbeidsgivere bli sett i sammenheng ved bruk av de vanlige rutiner i tilknytning til overføringsavtalen

KS mener i tillegg det er flere forhold som tilsier at det ikke lenger bør være noen minstegrense:

- Ordningen blir bedre tilpasset ny folketrygd som ikke har noen minstegrense. Dette bidrar til en forenkling av pensjonsregelverket generelt. KS vil i denne sammenheng peke på at det under «pensjonsoppgjøret i 2009» ble fremmet forslag om en ny pensjonsordning tilpasset ny folketrygd som skulle baseres på offentlig ansatte hvert år skal tjene opp pensjonsrettigheter fra første krone.
- Deltidstilsatte i små stillinger bør få rett til offentlig tjenestepensjon. Flere kvinner enn menn jobber deltid, og bortfall av minstegrensen vil derfor spesielt være til fordel for mange kvinner som jobber i små deltidsstillinger.
- Det er viktig at de ansatte er dekket om uførhet eller dødsfall inntreffer

KS mener det bør legges stor vekt på at det skal være mest mulig like regler i de offentlige tjenestepensjonsordningene.

Med bakgrunn i forannevnte mener KS det ikke bør være noen minstegrense for rett til medlemskap i Statens pensjonskasse, pensjonsordning for sykepleiere og pensjonsordning for apotekvirksomhet.

Med vennlig hilsen

Lasse Hansen
Administrerende direktør

Per Kristian Sundnes
Arbeidslivsdirektør